

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/434
G.K.46
Ek Cevap

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2011-610.01-52/1658/3419
Konu : Yazılı soru önergesi

11/07/2012

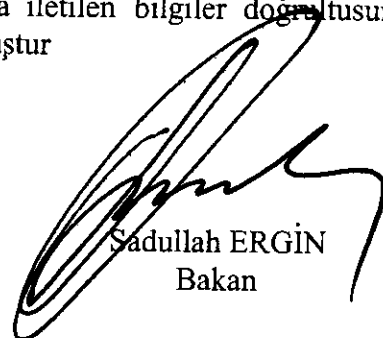
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 10/10/2011 tarihli ve A.01.0. GNS. 0.10.02.00-7/434-32274 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 18/10/2011 tarihli ve B. 02.0.KKG.0.12/610-2-142/3255 sayılı yazı,
c) 04/11/2011 tarihli ve 780/4030 sayılı yazı,
ç) 18/01/2012 tarihli ve 1027/4545 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, İstanbul Milletvekili M. Sezgin Tanrikulu tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/434 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiştir. Soru önergesine konu edilen hususlarda ilgili birimlerden görüş talep edildiği ve Bakanlığımıza bilgi iletildiğinde ayrıca cevap verileceğinden bahisle Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan kısmi cevap örneği ilgi (ç) yazımızla iki nüsha halinde gönderilmiştir.

7/434 Esas No.lu soru önergesine, Bakanlığımıza iletilen bilgiler doğrultusunda hazırlanan ek cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EKLER:

- 1- Soru önergesi ek cevabı (2 adet)
- 2- 29/11/2011 tarihli ve 35651 sayılı yazı (2 adet)
- 3- 09/02/2012 tarihli ve 36220 sayılı yazı (2 adet)
- 4- 28/11/2011 tarihli ve 8610515 sayılı yazı (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/434
6K:46
Ek Cevap

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2011-610.01-52/1658/3419
Konu : Yazılı soru önergesi

11 / 07 / 2012

Sayın M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/434 Esas Nolu soru önergesine, 18/01/2012 tarihli ve 1146/4757 sayılı yazımızla verilen kısmî cevapta, İçişleri, Maliye ve Dışişleri Bakanlıklarıyla yazışmaların devam etmekte olduğu ve Bakanlığımıza bilgi iletildiğinde ayrıca cevap verileceği bildirilmiştir.

Soru önergesinde yer alan hususlarla ilgili olarak, İçişleri Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlığımıza iletilen 09/02/2012 tarihli ve 1071/36220 sayılı yazı, Maliye Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlığımıza iletilen 29/11/2011 tarihli ve 35651 sayılı yazı, Dışişleri Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlığımıza iletilen 28/11/2011 tarihli ve 8610515 sayılı yazı ile eki ilişiktedir. :

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan

131783-3044

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Avrupa Konseyi ve İnsan Hakları Genel Müdür Yardımcılığı

1-Hak

İVEDİ

Sayı : B.06.0.AKGY.0.0-156.50/25-2011/8610515
Konu : Yazılı Soru Önergesi/ Mustafa
Sezgin Tanrikulu

28 Kasım 2011

ADALET BAKANLIĞINA

İlgi : 04.11.2011 tarih ve 4029 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrikulu tarafından Sayın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a yöneltilen 7/434 esas numaralı soru önergesine verilecek cevapta yararlanılmak üzere Bakanlığımca hazırlanan bilgi notu ekte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet Davutođlu

Ahmet DAVUTOĐLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 1

18.11.2011

TÜRKİYE ALEYHİNE AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ'NE (AİHM) YAPILAN YAŞAM HAKKININ İHLALİ İDDİALARINA İLİŞKİN BAŞVURULAR

AİHM ve AİHM Kararlarının İcrası Dairesi (AKİD) tarafından, ihlal kararlarının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) ilgili maddesi temelinde yıllara göre dağılımını gösteren istatistikler 2009 yılından, tazminatlara ilişkin istatistikler ise 2007 yılından bu yana yayımlanmaktadır. Bu çerçevede, tazminatlar hakkındaki istatistikler, AİHM'in hükmettiği miktarlar esas alınarak hazırlanmaktadır.

Öte yandan, hükmedilen tazminatlara ilişkin istatistikler, ihlalin konusuna göre değil, ülke temelinde ve kesinleşmiş bütün ihlal kararlarında hükmedilen tazminatların toplam tutarı esas alınmak suretiyle hazırlanmaktadır. Bu bağlamda, aynı kararda birden fazla Sözleşme maddesi hakkında ihlale hükmedilebilmekte ve tazminat miktarı, her bir ihlal durumu için ayrıca hesaplanmaksızın toplam tutar olarak tespit edilmektedir.

Ayrıca, bugüne kadar resmi şekilde yayımlanmış olan istatistikler 2010 yılı sonuna kadarki dönem hakkında kesin bilgi vermekte olup, 2011 yılı istatistikleri henüz açıklanmamıştır.

AİHM'in 1959-2009 dönemine ilişkin istatistikleri uyarınca, ülkemiz hakkında toplam 2017 ihlal kararı verilmiş olup, bunlardan 76'sı AİHS'in yaşam hakkına dair 2. maddesinin ihlaline ilişkindir. 2010 yılında alınan AİHM kararlarında, ülkemizin 2. maddeyi 17 kez ihlal ettiği sonucuna varılmıştır. Bu kararlardan 10'unda AİHM, yaşam hakkının esas yönünden, 7'sinde ise etkili soruşturma yapılmaması bakımından usuli yönden ihlal edildiğine karar vermiştir.

Öte yandan, güvenlik güçlerinin eylemleri ile ilgili olarak AİHM tarafından ülkemiz aleyhine değişik tarihlerde verilen ve "Aksoy Grubu" adı altında toplanan 205 ihlal kararı bulunmakta olup, bu kararlar AİHS'in 2. maddesi ile birlikte 3.,6.,8.,13. ve 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesi gibi farklı ihlalleri kimi zaman bir arada, kimi zaman ayrı olarak içermektedir. Aynı şekilde "Batı Grubu" kapsamında ülkemiz aleyhine yine değişik tarihlerde verilen 60 ihlal kararı mevcut olup, bu kararlar güvenlik güçlerinin eylemleri ile ilgili olarak açılan soruşturma ve davalardaki usuli eksiklikler bakımından AİHS'in 2. ve 3. maddeleri çerçevesindeki ihlalleri içermektedir. Yine güvenlik güçlerinin orantısız güç kullanması sebebiyle AİHM'in yaşam hakkının ihlaline ilişkin kararlarının yer aldığı "Gömi Grubu" kapsamında AİHS'in 2. ve 3. maddesi bağlamında 3 ihlal kararı bulunmaktadır.

AİHM tarafından ülkemiz aleyhine hükmedilen tazminat miktarlarına ilişkin ödeme sorumluluğu 2004 yılı Mayıs ayı itibariyle Bakanlığımıza geçmiş olup, anılan tarihten önce tazminat miktarlarının ödenmesine dair hususlar Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmekteydi. Bu çerçevede, Maliye Bakanlığı'ndan temin edilen bilgi ve belgeler doğrultusunda, 2001- 2003 yılları arasında AİHM tarafından ülkemiz aleyhine hükmedilen toplam tazminat tutarları aşağıda sunulmaktadır:

2001: 1.986.185 Dolar, 696.024.8 İngiliz Sterlini, 5.913.107 Fransız Fransı

2002: 172.700 İngiliz Sterlini, 795.900 Fransız Fransı, 304.848.80 Avro

2003: 1.728.351 Avro

Öte yandan, AİHM kayıtlarına göre, 2007- 2010 yılları arasında ülkemiz hakkındaki ihlal kararlarında hükmedilen toplam tazminat miktarı aşağıda sunulmaktadır:

2007: 7.297.064,96 Avro

2008 :5.734.111 Avro

2009: 6.132.434 Avro

2010: 24.541.838 Avro

AİHM tarafından, devletlerce ödenen tazminat miktarları hakkında istatistik yayımlanmamakla birlikte, ihlal kararları dolayısıyla ülkemiz tarafından ödenen tazminat miktarlarına ilişkin olarak, Bakanlığımız kayıtlarında, ödeme sorumluluğunun Maliye Bakanlığı'ndan Bakanlığımıza geçtiği 2004 yılı Mayıs ayından sonrasına ilişkin bilgiler bulunmaktadır. Bu çerçevede, ülkemiz tarafından Mayıs 2004- 2010 yılları arasında ödenen tazminat miktarı aşağıda sunulmaktadır: (AİHM tarafından bir yıl içerisinde hükmedilen toplam tazminat miktarları ile sözkonusu tazminatlara ilişkin ödemelerin yapıldığı tarihler farklı olabildiği için, yıl bazında hükmedilen toplam tazminat miktarı ile ödenen toplam tazminat miktarı birebir örtüşmemektedir.)

2004: 22.227.431,00 TL

2005: 16.218.875,48 TL

2006: 13.847.145,88 TL

2007: 26.221.833,85 TL

2008 : 10.391.440,84 TL

2009: 11.662.799,72 TL

2010: 33.099.333,12 TL

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Kanunlar

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

09 Şubat 2012
.../01/2012

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.48287(91250)-746-1071/36220
Konu : Yazılı Soru Önergesi

ADALET BAKANLIĞINA

İlgi : 04/11/2011 tarihli ve B.03.0.KGM.0.00.00.05/2011-610.01.52/779/4029 sayılı yazı.

İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU'nun TBMM Başkanlığına sunduğu ve Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Başbakanımızın da kendileri adına Adalet Bakanı Sayın Sadullah ERGİN tarafından cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/434 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıya çıkartılmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından, 2000-2011 yılları arasındaki dönemde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "Yaşama Hakkı" başlıklı 2 inci ve "İşkence Yasası" başlıklı 3 üncü maddelerinin esas yönünden ihlâl edildiğine ilişkin toplam (64) başvuru hakkında karar verilmiştir. Verilen ihlâl kararları sonucu başvuru sahiplerine (4.573.976) Euro ödenmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 13 üncü maddesine 4748 sayılı Kanunla 2002 yılında eklenen bir fıkra ile İşkence ya da zalimane, gayri insani veya haysiyet kırıcı muamele suçları nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince verilen kararlar sonucunda Devletçe ödenen tazminatların sorumlu personele rücu edilmesine ilişkin düzenleme yapılmış olup, takibi Maliye Bakanlığınca yapılmaktadır.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 94, 95 ve 256 ncı maddeleri kapsamında; adli yönden 2000 yılından bugüne kadar 53 personele para cezası, 305 personele memuriyetten men, 379 personele hapis cezası verilmiş olup, 1235 personelin yargılama süreci devam etmektedir. İdari yönden ise; 14/02/2005 tarihinden bugüne kadar 2 personele kınama ve uyarma, 55 personele kısa süreli durdurma, 29 personele uzun süreli durdurma cezası verilmiş olup, 58 personel ile ilgili başlatılan soruşturmalar devam etmektedir.

Ülkemizin de taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle belirlenen standartlara uygun olarak üretilen gaz mühimmatı, kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin dağıtılması ve toplumsal karışıklığın bastırılması amacıyla kullanılmaktadır. Söz konusu mühimmat nedeni ile doğrudan etkilenerek hayatını kaybeden vatandaşımızın bulunduğu dair herhangi bir adli rapor bulunmamaktadır.

2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 16 ncı maddesi 14/06/2007 tarihli ve 26552 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5681 sayılı Kanun ile değiştirilerek polisin zor ve silah kullanma yetkisi yeniden düzenlenmiştir. Kanunda belirtilen bu yetkilerin kullanılmasında zor kullanma sınırını aşan personel hakkında gerekli adli ve idari işlem derhal başlatılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İdris Naim ŞAHİN
İçişleri Bakanı

335

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BHM.0.31.00.00.4394-12472
Konu : Yazılı Soru Önergesi

29.11.2011* 35651

ADALET BAKANLIĞINA
(Kanunlar Genel Müdürlüğü)

İlgi : 04/11/2011 tarihli ve B.03.0.KGM.0.00.00.05/2011-610.01-52/779/4029 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığınız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/434 Esas Nolu soru önergesinde Bakanlığımızla ilgili hususlardaki cevabımızın bildirilmesi ilgi yazıda istenmektedir.

Soru önergesinde yer alan, kolluk kuvvetlerinin aşırı ve orantısız güç kullanmaları nedeniyle meydana gelen ölümlü veya yaralanmalı olaylar hakkında 2000 yılından bu yana açılan dava sayısının ve bu davaların sonuçlarının ne olduğunun bildirilmesine dair birinci sorunun, gaz bombalarının hangi amaçlarla ve nerede kullanıldığına ve son 10 yılda gaz bombalarına ne kadar para harcandığına dair dördüncü sorunun, polis memurlarının amirlerinden izin almaksızın ateş açma yetkisine sahip olmalarını sağlayan Polis Vazife ve Selahiyet Kanununda değişikliğe gidilmesinin gündemde olup olmadığına dair beşinci sorunun Bakanlığımızla bir ilgisi bulunmamaktadır.

İkinci soruya ilişkin olarak da; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) yapılan başvurular Dışişleri Bakanlığı tarafından takip edildiğinden ve AİHM kararlarında hükmedilen tazminatlar bu Bakanlık tarafından ödendiğinden, Bakanlığımızdaki bilgiler sadece Dışişleri Bakanlığı tarafından gönderilen dosyalardaki mevcut bilgilerle sınırlı olup, kolluk kuvvetlerinin aşırı ve orantısız güç kullanmaları nedeniyle meydana gelen ölümlü veya yaralanmalı olaylara bağlı olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin yaşam hakkını ihlal etmekten ötürü son 10 yılda kaç dosyada ne kadar tazminat ödediğine dair en sağlıklı bilgi ve sayısal verilerin Dışişleri Bakanlığı'ndan temin edilebileceği düşünülmektedir.

Üçüncü soruya ilişkin olarak ise; Türkiye Cumhuriyeti'nin yaşam hakkı ihlali nedeniyle AİHM kararları gereğince tazminat ödemek zorunda kaldığı davalardan beşinde, ilgililer aleyhine rücu davaları açılmış olup, bu davalardan biri reddedilmiş, diğer dört dava henüz sonuçlanmamıştır.

Bilgilerine arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı